

Plenum

Torsdag 23.2.2023 kl. 16.00—20.24

15. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om automatiserat beslutsfattande i beskattnings- och tullärenden

Regeringens proposition RP 224/2022 rd

Utskottets betänkande FiUB 45/2022 rd

Första behandlingen

Andre vice talman Juho Eerola: Ärende 15 på dagordningen presenteras för första behandling. Till grund för behandlingen ligger finansutskottets betänkande FiUB 45/2022 rd. Nu ska riksdagen besluta om innehållet i lagförslagen. — Ordföranden för finansutskottets skattedelegation, ledamot Viitanen, varsågod.

Debatt

19.39 **Pia Viitanen sd** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kysymyksessä on hallituksen esitys automaattista päätöksentekoa verotus- ja tulliasioissa koskevasta laista, ja tämä ehdotus sisältää säännöksiä koskien automaattista päätöksentekoa sekä eräitä muita säännösehdotuksia. Ehdotetuilla muutoksilla poikettaisiin eräiltä osin hallintolakiin ehdotetusta automaattista päätöksentekoa julkisessa hallinnossa koskevasta yleissääntelystä verotus- ja tulliasioissa. Ehdotetut muutokset mahdollistaisivat Verohallinnon automaattisen päätöksenteon oikaisuvaatimusten käsittelyssä tietyissä tilanteissa ja eräissä muissa asioissa, joissa se ei olisi sallittua hallintolakiin ehdotetun sääntelyn mukaan. Tullin osalta mahdollistuisi oikaisuvaatimusten automaattinen ratkaiseminen tietyissä tilanteissa. Esitys sisältää myös eräitä muita muutoksia.

Asiantuntijakuulemisissa pidettiin sinällään tarpeellisena ja kannatettavana sekä perusteltuna tätä esitystä. Huomiota kiinnitettiin kuitenkin ehdotusten suhteeseen EU:n tietosuoja-asetukseen ja eduskunnan käsiteltävänä olevaan automaattista päätöksentekoa koskevaan yleissääntelyyn sekä siihen mahdollisesti eduskuntakäsittelyn aikana tehtäviin muutoksiin. Eduskunnan oikeusasiamies on kiinnittänyt huomiota myös siihen, että ehdotetut muutokset eivät olisi kaikilta osin välttämättömiä ottaen huomioon arviot vaikutuksista Verohallinnon henkilöstöresursseihin.

Perustuslakivaliokunta lausunnossaan esittää, että lakiehdotukset voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä mutta ensimmäinen lakiehdotus kuitenkin vain, jos siihen tehdään muutos.

Valiokunnan yleisnäkemyksiä asiasta on se, että pidämme tätä esitystä tarpeellisena ja taroituksenmukaisena. Automaattisen päätöksenteon salliminen jouduttaisi asioiden käsitteilyä ja mahdollistaisi virkailijatyön suuntaamisen yksinkertaisimmista asioista monimutkaisempaan ja yksilöllistä harkintaa vaativiin tapauksiin.

Punkt i protokollet PR 174/2022 rd

Valiokunnan mietinnössä on arvioitu valtiovarainministeriöstä saadun selvityksen pohjalta, että ehdotetussa sääntelyssä on asianmukaisesti otettu huomioon EU-oikeudesta johtuvat vaatimukset. Todetaan kuitenkin, että toimivalta arvioida EU-oikeudenmukaisuutta on kuitenkin Euroopan unionin tuomioistuimella.

Esitykseen siis tehdään muutos perustuslakivaliokunnan lausunnon johdosta siten, että tämä voitaisiin säätää tavallisessa säätämisyksityksessä. Näissä asiantuntijakuulemisissa esitettiin eräitä yksittäisiä huomioita seuraamusmaksuista, mutta näiden johdosta valiokunta ei ole katsonut tarpeelliseksi muuttaa sääntelyä.

Ja näin ollen, puhemies, ehdotus on, että eduskunta hyväksyy hallituksen esityksen muutettuna tämän mietinnön mukaisesti.

Riksdagen avslutade den allmänna debatten.

Riksdagen godkände innehållet i lagförslag 1—11 i proposition RP 224/2022 rd enligt betänkandet. Första behandlingen av lagförslagen avslutades.